

[Axel Kristensen.]

der har beklaget sig stærkt over, at de blev mishandlet ved den hidtidige Brug af Loven, idet de hævder, at de blev skudt ud, idet man ved Beregning af Avancer og Priser ikke levede dem Mulighed for at leve.

Naar man skal bruge de normale Prisberegninger, vil det sige, at Led, der normalt har været i Omsætningen, ikke kan skydes ud ved en saadan Beregning, for saa er den ikke mere normal; og at man skal tilstræbe normale Prisdannelser, som jeg sagde før, er ogsaa uhyre vigtigt for os, fordi det er den eneste Maade, hvorpaa vi kommer væk fra de Tilstande, vi har nu, dette, at man søger at tage de Omraader ud, hvor en normal Prisdannelse kan finde Sted, fordi man med en mindre Forøgelse af Produktionen paa et eller andet Omraade kan mætte Markedet. Jeg sagde ved første Behandling af Lovforslaget, at jeg f. Eks. mente, at Havebrugsprodukter burde undtages herfra. Jeg har Eksempler paa, at Priserne paa disse Varer har været en Femtedel af, hvad Maksimalpriserne har været engros; og at de i Butikkerne alligevel har kostet den fulde Pris. Og der er for mig ikke mindste Tvivl om, at i samme Øjeblik, man lader være at gribe ind her, vil Befolkningen faa betydelig større Tilførsler til næsten de samme Priser, som de har nu. Dette, at Mulighederne er der, Chancerne for frie Forhold, giver langt større Produktion. Jeg føler mig ogsaa overbevist om, at det ikke er nyttigt at have Prisregulering f. Eks. for Fisk. Der er Fisk nok ude i Vandet, og hvis det er en god Forretning at sejle ud og hente dem, vil Tilførslerne af Fisk blive saa store, at de kan dække Markedet. Jeg kan ikke forstaa, at det, naar der er Varer nok, med den begrænsede Købeevne, Pengerestriktionerne har medført, skulde være nødvendigt paa saadanne Omraader at have Prisregulering. Det samme mener jeg vilde kunne gøre sig gældende i en Række andre Tilfælde, og vi har opfattet de Ændringer, der nu er indsat i Loven, saadan, at Ministeren er pligtig til at tilstræbe disse Forhold, og at denne Lov derfor, i Virkelighed gaar, som det maa forventes, i Virkelighed vil medføre en betydelig Afvikling af de Restriktioner, der har været paa Prislovgivningens Omraade.

Weikop: Ved første Behandling af dette Lovforslag sagde jeg, at Prisloven trængte til en Hovedreparation. Det har den ikke faaet, men til Gengæld har den faaet en Reparation, der paa to Punkter

er meget vigtig. Det ene Punkt er, at Loven har faaet en Formaaalsparagraf, hvori det tydeligt og klart tilkendegives, at Bestræbelserne skal gaa ud paa en Afvikling af de ekstraordinære Prisforanstaltninger, og det er yderligere fastslaaet, at Priskontrolraadet skal tilstræbe paa alle Omraader, hvor det er muligt, at indføre normale Tilstande for Prisberegning og Prisdannelse.

Dette tillægger jeg og mit Parti en overordentlig stor Betydning, fordi der derved er fjernet en Utryghed. Man kan diskutere, om den har været berettiget eller uberettiget, men i alle Tilfælde har der været en Utryghed, man har haft Fornemmelsen af, at Prisloven kunde benyttes til et andet Øjemed, kort og godt, for at sige det ligefrem, at Loven kunde anvendes til at tjene Socialiseringsbestræbelser ved gennem en haardhændet Prispolitik at omlægge Handelens og Industriens sædvanlige Former for Erhvervsudøvelse, skubbende normale Led ud af Omsætningen som f. Eks. Handelsrejsende og maaske ogsaa Grossister. Denne Utryghed er fjernet ved Formaaalsparagraffens klare Ord, og det maa nu Priskontrolraadet og Prisdirektoratet bøje sig for. Skulde der, hvad jeg ikke håaber, men skulde der være nogen inden for disse to Administrationsorganer, der vil stikke en anden Fortolkning ud end den, Rigsdagen har givet, saa gaar de ganske klart uden for den Bemyndigelse, som Loven indeholder. Dette er et meget afgørende Punkt for mit Parti, og jeg forventer, at Handelsministeren, naar Loven er gennemført, giver Priskontrolraadet og Prisdirektoratet saadan Vejledning, at disse to Organer ikke glemmer Lovens Hovedformaal, saadan at det undgaas, hvad jeg meget haaber, at Rigsdagsudvalget faar Lejlighed til at beskæftige sig med denne Side af Sagen.

Det er for mit Partis Vedkommende en stor Tilfredsstillelse at kunne medgive den højtærede Handelsminister og dermed Regeringen den Anerkendelse, at han saa tydeligt og klart har taget Afstand fra at benytte Loven til andet eller mere end lige akkurat, hvad ekstra Omstændigheder maatte kræve.

Det andet Punkt er, at der ved de foreslaaede Ændringer til Loven er trukket nogle Linier op, der klarlægger Lovens Administration, saadan at der paa visse vigtige Omraader er givet ganske faste Retningslinier, hvor Priskontrolraadets Skøn tidligere var afgørende. Ogsaa dette hilser mit Parti med stor Glæde, fordi der herved er skabt nogle Holdepunkter, som Erhvervs-